

Verordening Burgerinitiatief gemeente Castricum 2016

De raad van de gemeente Castricum;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

gezien het advies uit de raadsarrondingen d.d. 14 januari 2016 en 18 februari 2016;

besluit vast te stellen de volgende:

VERORDENING BURGERINITIATIEF 2016

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder een burgerinitiatiefvoorstel: een voorstel van een initiatiefgerechtigde om een onderwerp op de agenda van de vergadering van de raad te plaatsen dat een plan, een idee of verbetering van een bestaande situatie behelst, die een (groot) deel van Castricum raakt.

Artikel 2. Geldigheid verzoek

1. De raad plaatst een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van zijn vergadering indien daartoe door een initiatiefgerechtigde een geldig verzoek is ingediend.
2. Ongeldig is het verzoek dat:
 - a. een onderwerp als bedoeld in artikel 4 bevat, of;
 - b. niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5.

Artikel 3. Initiatiefgerechtigden

1. Initiatiefgerechtigd zijn de ingezetenen van de gemeente van 16 jaar en ouder die met uitzondering van hun leeftijd voldoen aan de vereisten voor het kiesrecht voor de leden van de gemeenteraad.
2. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, is de toestand op de dag van indiening van het verzoek bepalend.

Artikel 4. Uitsluitingsgronden

1. Een burgerinitiatiefvoorstel houdt niet in:
 - a. Een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van het gemeentebestuur;
 - b. Een vraag over het gemeentelijk beleid;
 - c. Een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht over een gedraging van het gemeentebestuur;
 - d. Een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur;
 - e. Een onderwerp waarover tijdens de afgelopen 12 maanden voor indiening van het voorstel door de raad een besluit is genomen;
 - f. Een voorstel met betrekking tot een onderwerp waar nog inspraakmogelijkheden voor gelden of waarvoor nog de mogelijkheid voor een bezwaar of bezwaarprocedure openstaat;
 - g. Een onderwerp met betrekking tot privé en/of zakelijke belangen.
2. Een burgerinitiatief over een onderwerp of voorstel dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad, maar wel valt onder de bevoegdheid van het gemeentebestuur, zal door de raad, eventueel vergezeld van zijn advies, worden doorgezonden naar het college of naar de burgemeester in de hoedanigheid van portefeuillehouder.
3. Het college of de burgemeester zal een onderwerp of voorstel als bedoeld in lid 2 behandelen als ware het een burgerinitiatief.

Artikel 5. Indienen verzoek

1. Het verzoek tot plaatsing van een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van de vergadering van de raad wordt schriftelijk (post of per email) ingediend bij de burgemeester, als voorzitter van de raad.
2. Het verzoek bevat ten minste:
 - a. een nauwkeurige omschrijving van het burgerinitiatiefvoorstel;
 - b. een toelichting op het burgerinitiatiefvoorstel;
 - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening van de verzoeker.

3. Voor de indiening van het verzoek wordt gebruik gemaakt van het in bijlage A van deze verordening opgenomen model.

Artikel 6. In behandeling nemen verzoek

1. Het presidium beslist, op voorstel van de griffie, zo spoedig mogelijk na de datum van indiening van het verzoek of het om een geldig burgerinitiatiefvoorstel gaat, met dien verstande dat ten minste twee weken is gelegen tussen de dag van indiening van het verzoek en de dag van de vergadering van het presidium waarin op het verzoek wordt beslist.
2. Indien het presidium het verzoek afwijst wegens strijd met artikel 4, aanhef en onder a., kan de raad het voorstel doorzenden aan burgemeester en wethouders indien het een verzoek betreft ten aanzien waarvan burgemeester en wethouders bevoegd zijn.
3. Indien het presidium het verzoek toewijst, dan agendeert hij het burgerinitiatiefvoorstel voor de eerstvolgende vergadering van de raad.
4. De voorzitter van de raad nodigt de verzoeker schriftelijk uit voor de raadsvergadering waarvoor het burgerinitiatiefvoorstel is geagendeerd. De verzoeker heeft tijdens deze vergadering de gelegenheid om zijn burgerinitiatiefvoorstel mondeling toe te lichten bij aanvang van de bespreking. Nadat de fracties het woord hebben gevoerd, heeft de verzoeker kort de gelegenheid te reageren. De verzoeker voert niet meer dan tweemaal het woord tenzij de raad hiertoe verlof geeft.
5. Zo spoedig mogelijk nadat de raad over het burgerinitiatiefvoorstel een besluit heeft genomen wordt dit besluit bekendgemaakt door kennisgeving van het besluit of van de zakelijke inhoud ervan in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad, dan wel op een andere geschikte wijze.
6. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt van het besluit mededeling gedaan aan verzoeker.

Artikel 7. Inwerkingtreding en citeertitel

1. De verordening Burgerinitiatief gemeente Castricum, zoals vastgesteld op 1 februari 2012, wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na bekendmaking.
3. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Burgerinitiatief gemeente Castricum 2016'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 25 februari 2016,

*De griffier,
V.H. Hornstra*

*De voorzitter,
drs. A. Mans*

Toelichting

Artikel 1

In deze verordening is ervoor gekozen de term 'burgerinitiatiefvoorstel' te hanteren voor de aanduiding van het voorstel dat door een burger bij de gemeenteraad kan worden ingediend. Het burgerinitiatief is gedefinieerd als de mogelijkheid voor burgers om eigen voorstellen of onderwerpen op de agenda van de raad te plaatsen dat een plan, een idee of verbetering van een bestaande situatie behelst, die een (groot) deel van Castricum raakt, mits aan procedurele en inhoudelijke vereisten is voldaan. Dit betekent dat de burger alleen concrete voorstellen kan indienen bij de raad.

Artikel 2

Uit dit artikel volgt dat de raad een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van een raadsvergadering moet plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door een initiatiefgerechtigde. De gemeenteraad zal zich in dat geval dus in ieder geval moeten uitspreken over het burgerinitiatiefvoorstel. Van een geldig verzoek is sprake als (a) het onderwerp van het burgerinitiatiefvoorstel niet in artikel 4 is uitgezonderd en (b) aan de in artikel 5 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan. In artikel 3 (zie hierna) wordt nader omschreven wanneer een persoon initiatiefgerechtigd is. Het is het presidium die zal beoordelen of een burgerinitiatief voldoet aan de indieningsvereisten en niet één van de uitsluitingsgronden betreft.

Artikel 3

Het initiatiefrecht wordt toegekend aan kiesgerechtigden voor de gemeenteraadsverkiezingen, vanuit de gedachte dat het burgerinitiatief een instrument is om inwoners bij de besluitvorming van de raad te betrekken en die te beïnvloeden. Wie kiesgerechtigd is, is vastgelegd in artikel B 3 van de Kieswet. De categorie initiatiefgerechtigden is uitgebreid door de leeftijd ten opzichte van de kiesgerechtigde leeftijd te verlagen naar zestien jaar. Jongeren kunnen op deze wijze betrokken worden bij de gemeentelijke politiek.

Voor de toetsing of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, is het moment van indiening van het verzoek aangewezen. Het verzoek vindt immers formeel op dit moment plaats. Om te kunnen onderzoeken of op dat moment wordt voldaan aan de vereisten, zijn verschillende gegevens nodig. Welke dat zijn wordt geregeld in artikel 5.

Artikel 4

De beperkingen die dit artikel stelt aan de inhoud van een burgerinitiatiefvoorstel vloeien vooral voort uit doelmatigheidsoverwegingen. Het is bijvoorbeeld weinig efficiënt om de raad te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover de raad uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid heeft. Een ander argument voor deze uitzondering is, dat de afstand tussen inwoner en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de inwoner na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat de raad niets met het burgerinitiatiefvoorstel kan doen, omdat hij er niet over gaat.

Een vraag over gemeentelijk beleid kan ook geen onderwerp van een burgerinitiatief zijn. Voor dit soort vragen staan de inwoner andere wegen open, zoals het spreekrecht in een commissie- of raadsvergadering of een spreekuur van een collegelid of het raadssprekuur.

Ook moet voorkomen worden dat het burgerinitiatief andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop kan worden bepaald dat het burgerinitiatiefvoorstel geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het gemeentebestuur kan inhouden. Hiervoor heeft de inwoner andere wegen.

Ten slotte is het evenmin de bedoeling dat zaken die recent nog in de raad aan de orde zijn geweest opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een burgerinitiatief. Dit zou de besluitvorming in de raad te zeer kunnen frustreren. In deze verordening is gekozen voor een termijn van één jaar.

Omdat slechts één handtekening nodig is voor het indienen van een burgerinitiatief bestaat de kans dat met een verzoek alleen privé of zakelijke belangen zijn gemoeid en dus niet het algemene belang (van een straat, wijk of dorp). Daarom is opgenomen dat geen verzoeken of voorstellen met een privé of zakelijk belang als burgerinitiatief in behandeling worden genomen.

Artikel 5

Burgerinitiatiefvoorstellen worden bij de burgemeester, als voorzitter van de raad, ingediend. Aan het verzoek wordt een aantal minimumvereisten gesteld. Uit praktische overwegingen zoals uniformiteit, overzichtelijkheid en duidelijkheid moet het burgerinitiatiefvoorstel met een standaardformulier worden ingediend. Op dit formulier kan de verzoeker naast het voorstel plus toelichting, in ieder geval zijn personalia en die van zijn eventuele plaatsvervanger aangeven. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen kunnen uiteraard vermeld worden. Maar dit is geen verplichting, aangezien 1 indiener voldoende is voor een geldig burgerinitiatief.

Artikel 6

De inwoner moet erop kunnen vertrouwen dat de raad zijn voorstel spoedig toetst aan de vereisten. Hierin voorziet het eerste lid. Het gaat erom een termijn te kiezen die niet te lang is, maar ook niet zo kort dat ze onvoldoende is om het voorstel te kunnen controleren. Het presidium zal op voorstel van de griffie een standpunt innemen over de geldigheid van het burgerinitiatief. Mocht het een geldig burgerinitiatief betreffen dan kan ook meteen bepaalt worden wanneer het initiatief zal worden geagendeerd in de raadsvergadering.

Verzoeken waarover de raad niet bevoegd is, kan de raad doorzenden naar het college. Dat zal met name gebeuren als het college wel bevoegd is. Dit wordt geregeld in het tweede lid. Met het vierde tot en met zesde lid worden vooral waarborgen gecreëerd voor transparantie bij de afhandeling van een burgerinitiatiefvoorstel door de raad. Op grond van het zesde lid wordt de verzoeker altijd schriftelijk meegedeeld wat er met het ingediende voorstel gebeurt. Dat kan dus een mededeling dat het verzoek wordt afgewezen of een inhoudelijk besluit zijn. Wordt het verzoek tot plaatsing van het burgerinitiatiefvoorstel door de raad afgewezen, dan is er sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep op de rechter openstaan. Besluit de raad het burgerinitiatiefvoorstel te agenderen, dan is er sprake van een voorbereidings-beslissing die niet vatbaar is voor bezwaar of beroep (artikel 6:3 Awb. Een ander voorbeeld is het besluit om een verordening op bepaalde punten aan te passen. Tegen een dergelijk besluit staan geen bezwaar en beroep bij de rechter open (artikel 8:2 Awb).

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Het vierde lid waarborgt dat de indieners van het burgerinitiatiefvoorstel altijd kunnen worden gehoord alvorens de raad besluit over het burgerinitiatiefvoorstel.

